VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 123/2022 vp – laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamiseksi ym. - tulorekisterin käyttäjätahojen laajentaminen

JUKKA VANHANEN, LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS

ESITTELY VEROJAOSTO

14.9.2022

- Tiedon saantiin tulorekisteristä oikeutettujen piiriä (13 §) laajennettaisiin
  - Harmaan talouden selvitysyksikkö
  - Tulli
  - ARA
  - Maahanmuuttovirasto
  - oikeusaputoimistolle ja Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimisto,
  - yleinen edunvalvoja
  - haastemiehet
  - poliisi
  - TE-toimistot ja ELY-keskukset: tiedonsaanti laajenisi maahanmuuttohallinnon tehtäviin
  - Kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät tehtävät -> kuntien tiedonsaantioikeus hyvinvointialueille.
- Siirryttäisiin kahdenvälisestä keskitettyyn tiedonvälitykseen
- Käyttäjien tiedonsaantioikeudet eivät laajene: koskee samoja tietoja joita uudet käyttäjät nykyisinkin saavat salassapidon estämättä eri tahoilta

- Ei lisää tulorekisteriin ilmoitettavia tietoja: ei uusia velvoitteita maksajille.
- Tietoja nyt kahdenvälisesti ilmoittavat vapautuvat erillisestä ilmoitusvelvollisuudesta: tiedot ilmoitetaan vain kertaalleen
- **Tavoitellut edut** samoja kuin tulorekisterin perustamisella
  - Hallinnollisen taakan väheneminen
  - Toiminnan tehostaminen: mahdollisuudet toimintaprosessien automatisointiin, manuaalityön ja tapauskohtaisten tietopyyntöjen väheneminen
  - tietojen oikeellisuuden ja ajantasaisuuden paraneminen ja päätöksenteon nopeutuminen
  - tietosuojan paraneminen siirryttäessä uusinta tekniikkaa hyödyntävään tietojärjestelmässä ja siihen sisäänrakennetuun oletusarvoiseen tietosuojaan
- Eri politiikkalohkojen tavoitteita edistettäisiin, mm. rikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa sekä turvallisuuden ja maahanmuutto- ja työvoimapolitiikan tavoitteiden toteuttamista

Muuta

- Tulorekisteriyksikön yhteistyöryhmän tehtäviä ja raportointivelvoitteita tarkennettaisiin positiivisen luottotietorekisterin perustamisen johdosta
- Yhteistyöryhmän jäsenmäärää ja kokoonpanoa laajennettaisiin
- Kumottaisiin 2023 voimaan tulevaa STM:stä esitellyt lait 13 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta: saatettu voimaan virheellisesti -> Lakiin erillinen kohta väliaikaisesta muutoksesta.
- Hallitus antamassa kolmen muuta osin samoja säännöksiä muuttavaa esitystä -> sovitettava yhteen eduskuntakäsittelyssä
- **Lausuntopalaute**: esitystä yleisesti kannatettu, TSV osin kriittinen
  - lausuntovaiheessa ehdotettuja käyttäjätahojen/käyttökohteiden laajennuksia ei toteutettavissa samalla.
  - OM:n ja TSV:n lausuntojen johdosta tietosuojaa koskevia perusteluja täydennetty
  - Rekisterinpitäjän vastuuta (lain 4 §) selvitetään erikseen (TSV)